

Kim Noble: Ένας προβοκάτορας με αιτία στο 5ο Διεθνές Φεστιβάλ Δάσους ΚΘΒΕ

★ parallaximag.gr/agenda-parallaxi/theatro-agenda/kim-noble-enas-provokatoras-me-aitia-sto-5o-diethnes-festival-dasoys-kthve

Parallaxi

Θέατρο

Η Πηνελόπη Χατζηδημητρίου γράφει για το “Lullaby for Scavengers” στο 5ο Διεθνές Φεστιβάλ Δάσους ΚΘΒΕ

Parallaxi 8 Ιουνίου 2023

Parallaxi 8 Ιουνίου 2023

- ΜΟΙΡΑΣΟΥ ΤΟ
- **f**
-

Λέξεις: Πηνελόπη Χατζηδημητρίου

Έναν προβοκάτορα με αιτία προσκάλεσε το 5ο Διεθνές Φεστιβάλ Δάσους ΚΘΒΕ στη Θεσσαλονίκη στις αρχές του Ιουνίου, τον Άγγλο Kim Noble και την παράστασή του *Lullaby for Scavengers*.

Ο ίδιος περιγράφει το *Lullaby* ως το τρίτο μέρος της τριλογίας του για τη μοναξιά και την ανάγκη για επαφή, οι κριτικοί προειδοποιούν για το σκληρό περιεχόμενό της που περιλαμβάνει βιντεοσκοπημένη πορνογραφία, ζώα που σκοτώθηκαν από διερχόμενα

οχήματα, σκηνές ευθανασίας ζώων, κτηνοβασία και αιμομιξία, κάποια βρετανικά θέατρα απορρίπτουν την παράσταση φοβούμενα τις αντιδράσεις του κοινού, κάποιοι θεατές στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης περιγράφουν ένα θέαμα σοκαριστικό, ανήθικο και διαστρεφικό, άνευ λόγου και αιτίας.

©Studio Narki

Κάτι, όμως, μας διαφεύγει: Αυτή η όντως τολμηρή και ανίερη παράσταση δεν προσκαλεί μια ανθρωποκεντρική προσέγγιση, συνέπεια της οποίας είναι αντίδρασεις σαν τις παραπάνω. Αντίθετα, μας προκαλεί να σταματήσουμε, έστω για μία ώρα (όσο διαρκεί η παράσταση δηλαδή), να νομίζουμε ότι είμαστε το μόνο κέντρο στον κόσμο και να παρακολουθήσουμε με *ισότιμο* ενδιαφέρον όσους και όσα συνθέτουν το θέαμα. Γιατί το *Lullaby for Scavengers* δεν είναι ένα θέατρο του ανθρώπου, με πρωταγωνιστή τον άνθρωπο, αλλά ένα “θέατρο των ειδών”. Αλεπούδες, σκουλήκια, τρωκτικά, κοτόπουλα, πουλιά εμφανίζονται στη σκηνή και στην οθόνη αυτής της πολυμεσικής παράστασης, εξίσου όπως και άνθρωποι σαν τον Kim Noble, τον ετοιμοθάνατο πατέρα του και την ηλικιωμένη μητέρα του, γραφειοκράτες σε εταιρίες, ένοικους σε διαμερίσματα, έναν άστεγο έξω απ’ το σούπερ μάρκετ της γειτονιάς, αλλά και δωμάτια, γραφεία, νοσοκομεία, σκουπίδια, φωλιές αλεπούδων και τρωκτικών, δάση, γη και άσφαλτος. Όλα αυτά καταργούν τον ανθρωποκεντρισμό της παράστασης και συνθέτουν ένα “θέατρο των ειδών”, με τον Kim Noble να είναι όχι ο πρωταγωνιστής αλλά ο μεσολαβητής. Στην αντι-Οδύσσεια του στο σύγχρονο Λονδίνο (ή μήπως σε κάθε σημερινή πόλη του κόσμου σαν τη Θεσσαλονίκη;), όλα και όλοι “μετράνε”. Μοναχικός, επιχειρεί να δημιουργήσει σχέσεις με όλους και όλα, και να δείξει ότι οι σχέσεις μεταξύ των ειδών έχουν δυνατότητες. Το πλάνο του Noble είναι “οριζόντιο” και όχι ιεραρχικό, και κανένας από τους εμπλεκόμενους δεν υπερτερεί και δεν κυριαρχεί, πολύ περισσότερο ο άνθρωπος.

©Studio Narki

Ο ευφυέστατος Noble έστησε μια περφόρμανς που απ’ την αρχή ως το τέλος της κινείται στο χώρο του ενδιαμέσου: Εκεί που συναντιούνται ζώα και άνθρωποι, οι ουρανοί και οι υπόνομοι, αστροναύτες και ταριχευμένα πουλιά, η νύχτα και η μέρα, η φύση και η ψηφιακή πραγματικότητα, οι καθαριστές και οι καλλιτέχνες, η ζωή και ο θάνατος, η

φαντασία/φαντασίωση και η πραγματικότητα. Ζώα και άνθρωποι του περιθωρίου, οι απανταχού παρείσακτοι πάνω στη γη και εντός της αναζητούν γραμμές διαφυγής, να βγουν από την τρύπα τους όποια κι αν είναι αυτή (ένα γραφείο, μια φωλιά, η φτώχεια, ένα γυάλινο βάζο), να βρουν την έξοδο μέχρι να τους καταπιεί – μοιραία – η μαύρη τρύπα (της ανυπαρξίας).

©Studio Narki

Ο Noble είναι όντως προβοκάτορας με *αιτία*. Ένας εξαιρετος stand up κωμικός, που αντλεί από το οπλοστάσιό του για να μας μιλήσει για τα πιο σοβαρά και απεχθή ζητήματα, για θέματα ταμπού, την ίδια ώρα που μας κάνει να γελάμε. Έτσι μας κρατάει ασφαλείς κοντά του, με την ίδια φροντίδα που αναζητάει τη φωλιά με τα ορφανά της νεκρής αλεπούς που τη χτύπησε αυτοκίνητο, ή επιχειρεί να ικανοποιήσει το μάταιο όνειρο του μοναχικού συνταξιούχου, του οποίου το σπίτι καθαρίζει, να γίνει αστροναύτης. Φυσικά και δεν μπορεί να πάει στο διάστημα, η σακούλα όμως με τα νεκρά κύτταρα της επιδερμίδας του, όπως τα μάζεψε η ηλεκτρική σκούπα του Noble από τη μοκέτα του, μπορεί. Ο Noble είναι ένας καλός καθαριστής σπιτιών και ψυχών, που ξέρει ότι το (μαύρο) γέλιο του κοινού – και ήταν πολύ στην παράσταση – ανανεώνει την πίστη στη ζωή και στο “μαζί”, λυτρώνει και διαλύει τα σκοτάδια.

©Studio Narki

Η ευφυΐα του Noble δεν περιορίζεται, όμως, μόνο στη σχέση που δομεί με το κοινό του. Όπως με την κρυφή του κάμερα κλέβει στιγμές απ' τις ζωές των άλλων – ανθρώπων και ζώων – έτσι υποκλέπτει από την ιστορία της performance art κάποιες από τις μεγάλες της στιγμές. Σαν τη Gina Pane, ζει με σκουλήκια και δεν διστάζει ακόμα και να ακουμπήσει το πρόσωπό του πάνω τους· μιλάει για τον Σαίξπηρ σ' έναν ταριχευμένο σκίουρο, όπως άλλοτε ο Joseph Beuys εξηγούσε το νόημα της τέχνης σ' ένα νεκρό λαγό, και κάνει παρέα με (ταριχευμένες) αλεπούδες, όπως ο Beuys μ' ένα κογιότ. Σαν μια άλλη performer, την Rachel Rosenthal και το αγαπημένο της κατοικίδιο τρωκτικό Tatti Wattles, υιοθετεί έναν αδικημένο και αδικοχαμένο γκρίζο σκίουρο.

©Joseph Beuys

Τα ταριχευμένα ζώα έχουν μια έμφυτη θεατρικότητα και ο Noble ταριχεύει παρίες σκίουρους, αλεπούδες και πουλιά για να “παραμείνουν” στη ζωή και στη σκηνή (του), πρωταγωνιστές πια με το φως των προβολών και της δημοσιότητας πάνω τους. Έτσι μπορούμε να τα (ξανα)δούμε, αυτή τη φορά ως οντότητες μοναδικές και όχι ως αναλώσιμους εχθρούς προς εξόντωση, ως θύματα του ανθρώπινου ρατσισμού, της

ανθρώπινης αλαζονείας και της βίας. Αυτές οι ταριχευμένες ζωικές “κούκλες” και οι “μαριονέτες” φέρνουν στο θέατρο του 21ου αιώνα μια επίκαιρη, σκληρή πολιτική και κοινωνική ατζέντα που διαφέρει από τις μυστικιστικές σαμανικές τελετουργίες ενός Beuys, όπως έχουν πια “ρομαντικοποιηθεί” στο συλλογικό μας ασυνείδητο.

Εν ολίγοις, ο Noble είναι ένας από τους πτωματοφάγους (scavengers) του τίτλου της παράστασης, ένας καλλιτέχνης-αποικοδομητής, σαν τους συντρόφους του τα σκουλήκια, που τρέφεται από τις νεκρές ύλες και τα άχρηστα προϊόντα του σύγχρονου πολιτισμού, ένας καλλιτέχνης-καθαριστής της σύγχρονης σαβούρας. Σαν τα πτωματοφάγα ζώα, επιχειρεί να εξυγιάνει το σημερινό νοητικό και κοινωνικό οικοσύστημα στην αδιάσπαστη ενότητά του με την περιβαλλοντική οικολογία, τους τρόπους που υπάρχουμε, σκεφτόμαστε και συμμετέχουμε στην κοινή μας ζωή και στη φύση.

©Peter Hönnermann

*Η Πηνελόπη Χατζηδημητρίου, γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Είναι γνωστή για τη διδακτορική της μελέτη (Αγγλικό Τμήμα Α.Π.Θ.) στο συνολικό σκηνοθετικό έργο του Θεόδωρου Τερζόπουλου (Θέατρο Άπτις). Έκανε τις μεταπτυχιακές της σπουδές στη σκηνοθεσία και στη θεωρία του θεάτρου στο *Royal Holloway, University of London*. Προηγουμένως είχε σπουδάσει Αγγλική Φιλολογία στο Α.Π.Θ. Το 2010 εξέδωσε το βιβλίο της *Θεόδωρος Τερζόπουλος: Από το Προσωπικό στο Παγκόσμιο* (*University Studio Press, Θεσσαλονίκη*) ενώ κείμενά της για το θέατρο έχουν εκδοθεί σε ελληνικές και ξένες εκδόσεις (*Σαιξπηρικόν, Χάρτης, Πόρφυρας, Theater der Zeit, Peter Lang, Bloomsbury Methuen Drama, Cambridge Scholars Publishing, China Theatre Press κ.λπ.*). Κριτικές της για το θέατρο έχουν δημοσιευτεί στο *Theater der Zeit, Critical Stages, Athens Voice, Lavart*. Έχει διδάξει στο Αγγλικό Τμήμα του Α.Π.Θ., στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ευρωπαϊκού Πολιτισμού του Α.Π.Θ., στα Διεθνή Προγράμματα του *University of London*, του *Northampton University* και του *University of Sunderland*, σε Ανώτερες Δραματικές Σχολές κ.ά. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα επεκτείνονται στο χώρο της σκηνοθεσίας, της παραστασιολογίας, της σχέσης του θεάτρου με τις άλλες τέχνες και τις επιστήμες.

#TAGS Θέατρο Δάσους

[Ακολουθήστε τις ειδήσεις του parallaximag.gr στο Google News](#)

Σχετικά Άρθρα

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΚΟΜΗ